

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

งานนโยบายและแผน
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ
อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

คำนำ

ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๑ ให้จัดทำ “แผนพัฒนาท้องถิ่น” โดยให้เริ่มจัดทำ “แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวน เป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นกำหนดระยะเวลาห้าปี ฉบับแรก เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เป็นต้นไป

“แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนด วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยให้มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์กลุ่ม จังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี และสามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมและงบประมาณ ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ.๒๕๖๙-๒๕๗๐) ฉบับนี้ จะได้ใช้เป็นแนวทางการจัดทำงบประมาณประจำปีและตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้ออย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ

สารบัญ

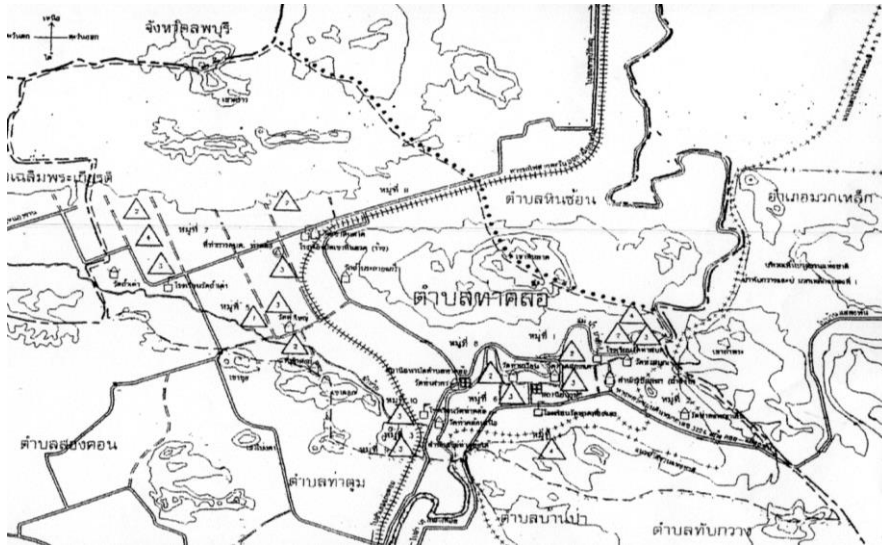
เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	
๑.๑ ด้านกายภาพ	๑
๑.๒ ด้านการเมือง/การปกครอง	๓
๑.๓ ประชากร	๔
๑.๔ สภาพทางสังคม	๔
๑.๕ ระบบบริการพื้นฐาน	๕
๑.๖ ระบบเศรษฐกิจ	๖
๑.๗ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม	๗
๑.๘ ทรัพยากรธรรมชาติ	๘
ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
๒.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนามหานคร	๑๐
๒.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔๒
๒.๓ การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	๔๙
ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	
๓.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน	๖๐
๓.๒ บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น	๖๑
ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล	
๔.๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์	๒๖๓
๔.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ	๒๖๕
๔.๓ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น	๒๖๙
๔.๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต	๒๗๐

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570)

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1. ด้านศักยภาพ

1.1 ที่ตั้งของตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ ที่พื้นที่ประมาณ 25.96 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 16,226 ไร่ อยู่ห่างจากอำเภอกำแพงคอยไปทางทิศเหนือระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลหินซ้อน และอำเภอฟังานนิคม จังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลสองคอน และตำบลท่าตูม อำเภอกำแพงคอย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลหินซ้อน และตำบลบ้านป่า อำเภอกำแพงคอย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เขตอำเภอนเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

- ประวัติความเป็นมาของตำบล

ตำบลท่าค้อ เดิมเป็นป่าใหญ่ล้อมรอบด้วยภูเขาสลับซับซ้อนติดต่อกันเป็นเทือกเขายาวเหยียด สมัยก่อนบริเวณแห่งนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยไม้ยืนต้นนานาชนิด เช่น ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้ยาง ไม้แดง ไม้มะค่า ไม้ประดู่ และสัตว์ป่าอาศัยอยู่มากมาย เมื่อความเจริญเข้ามาสภาพของตำบลท่าค้อเริ่มเปลี่ยนแปลงไปต้นรัชกาลที่ 4 ได้มีการเสาะหาสถานที่สร้างเมืองสำรองเพื่อป้องกันข้าศึกพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว พระอนุชา รัชกาลที่ 4 ได้เสด็จมาสร้างวังที่ตำบลบ้านสีทา นามว่า "พระบวรราชวังสีทา" จึงได้ออกสำรวจเอาบริเวณเขา ในเขตตำบลนี้ซึ่งมีลักษณะแปลกมีเทือกเขาไม่สูงนักติดต่อกันเป็นพืด กั้นเป็นปริมณฑล มีทางออกทางเดียว ภายในหุบเขาพื้นราบซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 500 ไร่เศษจึงเอาที่นี่เป็นที่ตั้งกองทัพลูกพลรบ มีพลช้างไว้คอย ป้องกันต่อข้าศึก อันอาจจะขึ้นมาจากทางทะเล ทางลาว ทางเขมรหรือญวนก็ได้ ที่นี้คือ บริเวณเขาคอกซึ่งในปัจจุบันมีร่องรอยเทือกเขาเป็นปริมณฑลปรากฏให้เห็นเหตุที่เรียกตำบลท่าค้อเพราะมีต้นไม้ปกคลุมมากมาย และมีไม้หลายพันธุ์มีชนิดหนึ่งที่เรียกว่าไม้ค้อ หรือไม้ค้อเลย ทำให้เรียกชื่อตำบลนี้ว่า "ตำบลท่าค้อ"

ตำบลท่าค้อได้รับการประกาศยกฐานะตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 โดยมีจำนวนหมู่บ้านอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เต็มทั้ง 11 หมู่บ้านได้แก่

- หมู่ที่ 1 บ้านหาดสองแควเหนือ
- หมู่ที่ 2 บ้านท่าสบก
- หมู่ที่ 3 บ้านท่าค้อกลาง
- หมู่ที่ 4 บ้านหาดสองแควใต้
- หมู่ที่ 5 บ้านคำใหญ่
- หมู่ที่ 6 บ้านท่าเกวียน
- หมู่ที่ 7 บ้านถ้ำเต่า
- หมู่ที่ 8 บ้านท่าศาลา
- หมู่ที่ 9 บ้านท่าค้อใต้
- หมู่ที่ 10 บ้านท่าค้อเหนือ
- หมู่ที่ 11 บ้านเขาหินดาด

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลท่าค้อ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีเทือกเขาติดต่อกันเป็นแนวยาว มีเขาคร่าว อยู่ทางตอนเหนือของตำบลและเขาหินดาดทางทิศตะวันออก เขาหนองกบทางทิศใต้ มีแม่น้ำป่าสัก ไหลผ่านหลายหมู่บ้าน ด้านทิศเหนือและทิศใต้เต็มไปด้วยที่ราบสูง และมีเทือกเขายาวติดต่อกัน

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้ออยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม 2 ชนิด ซึ่งพัดประจำฤดูกาลโดยพัดจากตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาวเรียกว่ามรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อิทธิพลของลมนี้จะทำให้บริเวณองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อมีอากาศหนาวเย็นและแห้งกับมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นส่วนใหญ่ในฤดูฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกทั่วไป เมื่อพิจารณาตามสภาพอากาศ สามารถสรุปฤดูกาลของจังหวัดสระบุรี ได้ดังนี้

- **ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะมีลมจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมที่พัดจากมหาสมุทรอินเดียนำเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นเข้ามายังประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านประเทศไทยตอนบนเกือบตลอดช่วงฤดูฝน จึงทำให้บริเวณองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อมีฝนตกชุกทั่วไป โดยเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

- **ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้อากาศเย็นทั่วไป โดยมีอากาศหนาวถึงหนาวจัดเป็นบางวันในเดือนธันวาคมและมกราคม

- **ฤดูร้อน** เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงประมาณเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้เป็นช่วงปลอดมรสุมจะมีลมจากทิศใต้และตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้อากาศอบอ้าวทั่วไป เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดคือเดือนเมษายน

1.4 ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินในพื้นที่เป็นดินร่วน ดินเหนียว เป็นพื้นที่ราบสลับกับพื้นที่ภูเขา เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าวและพืชไร่

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำธรรมชาติไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำป่าสัก

1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในพื้นที่อยู่ในเขตป่าไม้เสื่อมโทรมบางส่วน

2 ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ แบ่งการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ห่างจากอำเภอ (กม.)	ห่างจากจังหวัด (กม.)	พื้นที่ (ตร.กม.)
1	บ้านหาดสองแควเหนือ	15	23	1.20
2	บ้านท่าสบก	17	25	2.40
3	บ้านท่าคล้อกลาง	13	23	0.80
4	บ้านหาดสองใต้	15	23	0.90
5	บ้านคำใหญ่	16	26	4.31
6	บ้านท่าเกวียน	13	20	1.50
7	บ้านถ้ำเต่า	16	26	5.52
8	บ้านท่าศาลา	14	24	1.95
9	บ้านท่าคล้อใต้	14	24	0.50
10	บ้านท่าคล้อเหนือ	15	25	1.28
11	บ้านเขาหินดาด	18	26	5.60
รวม				25.96

2.2 การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 7 พ.ศ.2562 ตามมาตรา 3 ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน ซึ่งตำบลท่าคล้อ มีจำนวน 11 หมู่บ้าน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อจึงมีคณะผู้บริหารประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 11 คน และตามมาตรา 11 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

3 ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ มีประชากรทั้งสิ้น 5,000 คน (ที่มา สำนักงานทะเบียนอำเภอแก่งคอย ณ เดือนมิถุนายน 2564) โดยหมู่บ้านที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ บ้านถ้ำเต่า หมู่ที่ 7 มีจำนวน 742 คน รองลงมาได้แก่ บ้านเขาหินดาด หมู่ที่ 11 มีจำนวน 723 คน รายละเอียดดังตารางนี้

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร (คน)			จำนวน (ครัวเรือน)
		ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านหาดสองแควเหนือ	109	103	212	240
2	บ้านท่าสบก	276	247	523	154
3	บ้านท่าคล้อกลาง	194	197	391	92
4	บ้านหาดสองแควใต้	246	227	473	146
5	บ้านคำใหญ่	264	271	535	178
6	บ้านท่าเกวียน	118	119	237	89
7	บ้านถ้ำเต่า	366	379	745	217
8	บ้านท่าศาลา	194	189	383	163
9	บ้านท่าคล้อใต้	209	191	400	113
10	บ้านท่าคล้อเหนือ	186	189	375	128
11	บ้านเขาหินดาด	353	373	726	245
รวม		2,515	2,485	5,000	1,765

4. สภาพสังคม

4.1 การศึกษา (ที่มา: กองการศึกษา เดือนมิถุนายน 2564)

-โรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง ได้แก่

1) โรงเรียนวัดหาดสองแคว	ตั้งอยู่หมู่ที่ 4	จำนวนนักเรียน 98 คน
2) โรงเรียนวัดถ้ำเต่า	ตั้งอยู่หมู่ที่ 7	จำนวนนักเรียน 230 คน
3) โรงเรียนวัดท่าคล้อ	ตั้งอยู่หมู่ที่ 10	จำนวนนักเรียน 96 คน

-โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง ได้แก่

1) โรงเรียนวัดถ้ำเต่า	ตั้งอยู่หมู่ที่ 7

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1) ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนโรงเรียนวัดท่าคล้อ	จำนวนนักเรียน 20 คน
2) ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนโรงเรียนวัดถ้ำเต่า	จำนวนนักเรียน 19 คน
3) ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนโรงเรียนหาดสองแคว	จำนวนนักเรียน 14 คน

- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 1 แห่ง

- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 3 แห่ง

4.2 สาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าคล้อ 1 แห่ง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านหาดสองแคว 1 แห่ง

4.3 อาชญากรรม

มีป้อมตรวจในการอยู่เวรยามเวลากลางคืน โดยความร่วมมือของ อปพร. ตำรวจชุมชน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 4 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ หมู่ที่ 1, หมู่ที่ 7, หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 11 รวมทั้งป้อมที่ตั้งอยู่หน้าที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ โดยเจ้าหน้าที่ของสถานีตำรวจภูธรตำบลหินซ้อนเข้าร่วมในการจัดส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาดูแลความสงบเรียบร้อยอยู่ประจำ เพื่อดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ราษฎรในตำบลท่าคล้อ และบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง

4.3 ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดมีการเฝ้าระวัง พื้นที่ทั้ง 11 หมู่บ้าน

4.4 การสังคมสงเคราะห์

1. สงเคราะห์ผู้สูงอายุ	จำนวน 772 คน
2. สงเคราะห์ผู้พิการ	จำนวน 250 คน
3. สงเคราะห์ผู้เอดส์	จำนวน 3 คน

(ที่มา: กองสวัสดิการสังคม อบต.ท่าคล้อ เดือนมิถุนายน 2564)

5. ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคมขนส่ง การคมนาคมภายในตำบล

- ถนน คสล. จำนวน 32 เส้น ระยะทาง 11,435 เมตร
- ถนนลาดยาง จำนวน 14 เส้น ระยะทาง 22,620 เมตร
- ถนนลูกรัง จำนวน 7 เส้น ระยะทาง 6,000 เมตร

โดยทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3224 (แก่งคอย - แสลงพัน) ผ่านและมีทางหลวงท้องถิ่นสาย (หินดาด - หน้าพระลาน) และยังมีถนนลาดยางของทางหลวงชนบท ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนลูกรัง เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน/ตำบล

5.2 การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน แต่ยังไม่ครบทุกครัวเรือนเนื่องจากราษฎรได้ปลูกสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยขึ้นใหม่ และอยู่ห่างไกลจากชุมชน

5.3 การประปา

ระบบประปาหมู่บ้าน 13 แห่ง

5.4 โทรศัพท์

- 1) ประชากรในตำบลมีโทรศัพท์สาธารณะใช้ จำนวน 10 เครื่อง
- 2) เสารับสัญญาณโทรศัพท์ จำนวน 7 แห่ง

5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ที่ทำการไปรษณีย์ที่ใกล้ที่สุด ได้แก่ ไปรษณีย์อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

6. ระบบเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร นอกนั้นก็ประกอบอาชีพค้าขาย และรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งตั้งอยู่ในตำบลใกล้เคียง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ มีพื้นที่ทั้งหมด 18,169 ไร่ ดังนี้

1. ทำนา จำนวน 3,513 ไร่
2. ทำไร่ จำนวน 22,130 ไร่
3. ไม้ผล/ไม้ยืนต้น จำนวน 988 ไร่
4. พืชผัก จำนวน 31 ไร่
5. ไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน 11 ไร่
6. พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ 17 ไร่

การเกษตรกรรม (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย)

6.2 การประมง

-

6.3 การปศุสัตว์

1. โรงเรือนเลี้ยงไก่ 3 ฟาร์ม
2. โรงเรือนเลี้ยงไก่ระบบเปิดของเกษตรกร 2 แห่ง

6.4 การบริการ

1. โรงแรม 2 แห่ง
2. ปั๊มน้ำมัน (หัวจ่าย) 3 แห่ง
3. ปั๊มน้ำมัน (ปั๊มหลอด) และก๊าซ 11 แห่ง

6.5 การท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ มีสถานที่ท่องเที่ยว ดังนี้

1) ถ้ำหมีเหนือ – เสือใต้ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2 (บ้านท่าสบก) ต.ท่าคล้อ อ.แก่งคอย จ.สระบุรี

ถ้ำหมีเหนือ – เสือใต้ หรือผาหมี อยู่ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 5 กิโลเมตร ตั้งอยู่ในเขตตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับตำบลหินซ้อน ภายในเป็นถ้ำและมีสระน้ำขนาดใหญ่ การเดินทางไปที่ถ้ำแห่งนี้อาศัยทางน้ำเพียงเส้นทางเดียว การคมนาคมด้านอื่นไม่สะดวกนัก ในวันหยุดและวันหยุดนักขัตฤกษ์มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมอยู่เป็นประจำ รายการโทรทัศน์เคยบันทึกภาพทำสารคดีหลายชุด เช่น รายการส่องโลกทาง ททบ.5 นิตยสารแคมป์ปิ้ง และสารคดีชุดมหัศจรรย์เมืองไทย ซึ่งถ้ำหมีเหนือ – เสือใต้แห่งนี้เป็นที่น่ามหัศจรรย์คืออยู่ติดกับแม่น้ำป่าสัก ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญของชาวจังหวัดสระบุรี แม่น้ำสายนี้มีต้นกำเนิดจากจังหวัดเพชรบูรณ์ ไหลผ่านจังหวัดสระบุรีและไปสิ้นสุดที่อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งราษฎรที่อยู่สองฝั่งแม่น้ำได้ใช้ประโยชน์จากแม่น้ำสายนี้ ทางด้านเกษตรกรรม คมนาคม

ขนส่ง และบริโภค และในปัจจุบันยังใช้ในด้านอุตสาหกรรมและท่องเที่ยวอีกด้วย ซึ่งถ้ำหมีเหนือ – เสือใต้ ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาชมความงดงามของหินงอกหินย้อยภายในถ้ำ ความมหัศจรรย์ของสระว่ายน้ำภายในถ้ำ และชมทัศนียภาพสองฝั่งแม่น้ำตลอดระยะทาง รวมทั้งวิถีชีวิตชาวบ้านชนบทที่ทำกิจกรรมในยามเย็น สาวน้อยเล่นน้ำ เกษตรกรรมริมน้ำ การจับปลา

หมีเหนือ – เสือใต้ เป็นถ้ำและผาหินปูนเกิดจากหินงอกออกจากตัวผนังภูเขา เป็นรูปคล้ายหมีขนาดใหญ่สีดำคาดขาว ลักษณะคล้ายกระโจนลงน้ำ ซึ่งตัวหมีดังกล่าวอยู่ทางด้านทิศเหนือของแม่น้ำป่าสัก จึงได้ฉายาว่า “หมีเหนือ” และถัดจากตัวหมีลงมาทางใต้ จะมองเห็นผามีลายขวางสีเหลืองสลับแดงปนส้มคล้ายลายเสือโคร่ง หรือลายพาดกลอนจึงได้รับฉายาว่า “เสือใต้”

2) โบราณสถานเขาคอก ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3 (บ้านท่าคล้อกลาง) ต.ท่าคล้อ อ.แก่งคอย จ.สระบุรี

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีกงสุลต่างชาติเข้ามาตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ในสมัยเมื่อไทยกับฝรั่งเศสยังไม่สู้คั่นกัน ถ้าเกิดโต้เถียงกันพวกกงสุลต่างชาติมักชู้ว่าจะเรียกรบเข้ามากรุงเทพมหานคร พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรำคาญพระราชหฤทัยทรงพระดำริตั้งเมืองลพบุรีเป็นราชธานีสำรองเหมือนอย่างสมเด็จพระนารายณ์ แต่มีความเห็นอีกฝ่ายหนึ่งว่าควรตั้งที่เมืองนครราชสีมา จึงโปรดเกล้าฯ ให้พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นไปตรวจ แต่ทรงเห็นว่าเมืองนครราชสีมาเกินการ

น้ำนัก พระองค์โปรดที่เขาคอก ในแขวงเมืองสระบุรีจึงคิดทำที่มั่นที่เขาคอก สำหรับพวกพระบรมราชวงศ์เป็นเหตุให้สร้างที่ประทับ ณ.ตำบลสีทา (ปัจจุบันตำบลสองคอน) ริมแม่น้ำป่าสักใกล้กับเขาคอก (ตำบลท่าคล้อ) ตั้งแต่นั้นมา ส่วนเขาคอกพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงให้เป็นที่เลี้ยงช้าง เลี้ยงม้า เนื่องจากมีภูเขาล้อมรอบเหมือนคอกธรรมชาติ โดยมีหลวงยกกระบัตรโนรี นายอำเภอท่านแรกของอำเภอแก่งคอย ซึ่งเป็นเชื้อสายลาวเวียงจันทน์ เป็นผู้สร้างกำแพงเขาคอก เพื่อมิให้ช้าง และม้าหนีออกจากคอกได้ ปัจจุบันยังมีหลักฐานกำแพงเขาคอกตั้งเด่นสง่าอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นสมบัติโบราณสถานแห่งเดียวของตำบลท่าคล้อ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อกำลังบูรณะให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

3) ถ้ำเขาด่าน ที่ตั้ง หมู่ที่ 2 (บ้านท่าสบก) ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

เป็นโบราณสถานตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม 2478 เป็นสิ่งสำคัญ โบราณวัตถุภายในถ้ำ สภาพปัจจุบัน ไม่พบโบราณวัตถุใด ๆ ภายในถ้ำ ปัจจุบันชาวบ้านได้นำพระพุทธรูปมาถวายพระภิกษุซึ่งมาปฏิบัติธรรมในถ้ำเป็นพุทธบูชา

ถ้ำเขาด่าน เป็นถ้ำหินปูนธรรมชาติ ในสมัยก่อนคงมีวัตถุโบราณอยู่ภายในถ้ำแต่คงสูญหายไป ปัจจุบันชาวบ้านได้นำพระพุทธรูปไปประดิษฐานไว้ภายในถ้ำ เพื่อสักการบูชา และมีที่พักสงฆ์เขาด่านสร้างอยู่ใกล้กับถ้ำ ซึ่งพระภิกษุสามเณรในสำนักก็ช่วยดูแลรักษา และทำความสะอาด เพื่อให้ประชาชน นักท่องเที่ยวได้เข้าไปสักการะพระพุทธรูปภายในถ้ำ

4) ถ้ำผาหลุบหรือถ้ำสะอาด ที่ตั้งหมู่ที่ 5 (บ้านคำใหญ่) ต.ท่าคล้อ อ.แก่งคอย จ.สระบุรี

เป็นโบราณสถานตามประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม 2478 สภาพปัจจุบัน เป็นถ้ำธรรมชาติไม่พบโบราณวัตถุอยู่ในถ้ำ

ถ้ำผาหลุบ เป็นถ้ำธรรมชาติ ชื่อมาจากลักษณะภายในถ้ำที่ยุบเป็นแอ่งลงไปจากพื้นชาวบ้านเล่าว่าภายในถ้ำมีพระพุทธรูปทองคำอยู่ แต่ยังไม่เคยพบเห็น กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน ตามที่กรมการจังหวัดสระบุรีแจ้งไปเมื่อปี พ.ศ. 2478

6.6 อุตสาหกรรม

ตำบลท่าคล้อมีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ดินขาว(แร่หินปูน) ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตปูนซีเมนต์ และมีหินดินดานอันเป็นวัตถุดิบในการผลิตกระเบื้องปูพื้น และอุตสาหกรรม เซรามิค ทั้งยังมีปริมาณเพียงพอที่จะพิจารณาในเชิงอุตสาหกรรมได้

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา ประชาชนตำบลท่าคล้อ นับถือศาสนาพุทธ โดยมีข้อมูลศาสนสถาน ดังนี้ วัดมีจำนวน 11 วัด ได้แก่

1. วัดหาดสองแคว	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1
2. วัดท่าสบก	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2
3. วัดป่าดงพญาเย็น	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2
4. วัดคำใหญ่	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5

5. วัดท่าเกวียน	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 6
6. วัดถ้ำเต่า	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 7
7. วัดท่าศาลา	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 8
8. วัดท่าคล้อใต้	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 9
9. วัดท่าคล้อเหนือ	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 10
10. วัดเขาหินดาด	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 11
11. วัดถ้ำประกายแก้ว	ตั้งอยู่ หมู่ที่ 11

สำนักสงฆ์ 2 แห่งได้แก่

1. สำนักสงฆ์สังฆราชเดชา (ถ้ำสิงห์) ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2
2. สำนักสงฆ์ถ้ำนิมิตรมังกร (ถ้ำสะอาด) ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

ช่วงหลังออกพรรษา ประเพณีประจำปี คือ งานล่องแพไฟ วัดหาดสองแคว หมู่ที่ 1

7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่น คือ ภาษาไทยอู้อ ภาษาไทยวน

7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

- พรมเข็ดเท้า พวงหรีด ดอกวาง ซ่อประธาน

8. ทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ

- แหล่งน้ำธรรมชาติ

- มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9 และ 10

- คลอง 6 แห่ง

- หนอง/บึง 1 แห่ง

- แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ถังเก็บน้ำฝน 21 แห่ง

- ระบบประปาหมู่บ้าน 13 แห่ง

- บ่อน้ำตื้นส่วนตัว 20 แห่ง

- บ่อน้ำตื้นสาธารณะ 5 แห่ง

- บ่อน้ำบาดาลส่วนตัว 68 แห่ง

- บ่อน้ำบาดาลสาธารณะ 28 แห่ง

- สระน้ำ 10 แห่ง

- ฝายน้ำล้น 4 แห่ง

8.2 ป่าไม้

ในพื้นที่อยู่ในเขตป่าไม้เสื่อมโทรมบางส่วน

8.3 ภูเขา

8.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตำบลท่าคล้อมีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ดินขาว(แร่หินปูน) ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตปูนซีเมนต์ และมีหินดินดานอันเป็นวัตถุดิบในการผลิตกระเบื้องปูพื้น และอุตสาหกรรม เซรามิค ทั้งยังมีปริมาณเพียงพอที่จะพิจารณาในเชิงอุตสาหกรรมได้

- หน่วยธุรกิจในเขตตำบลท่าคล้อ

1) โรงแรม	2	แห่ง
2) ปั๊มน้ำมัน (หัวจ่าย)	3	แห่ง
3) ปั๊มน้ำมัน (ปั๊มหลอด) และก๊าซ	11	แห่ง
4) โรงเรือนเลี้ยงไก่	3	ฟาร์ม
5) โรงเรือนเลี้ยงไก่ระบบเปิดของเกษตรกร	2	เล้า

ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาดังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

คติพจน์ประจำชาติ “มั่งคั่ง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
 “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
 ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
 นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
 และตอบสนองต่อการบรรลุ
 ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
 สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
 ความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
 เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

1.1 สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

1.1.1 บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับ เป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อม ที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทาย ต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2560 ที่ร้อยละ 3.9 ถือว่าอยู่ใน ระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ 6.0 ต่อปี ในช่วงเวลาเกือบ 6 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุ หลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมี ปัญหาเรื่องคุณภาพ การให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลัก ที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมี ปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็น ประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ อย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟูการใช้และการรักษาทรัพยากร อย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ยังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของ ประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลด ความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่น ในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่น สถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

1.1.2 ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็น ประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกัน หลายมิติที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างประชาชนกับประชาชนซึ่งรวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐอาทิองค์การระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติจะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์ และมาตรฐานสากลต่าง ๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ และการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกกระบวน อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหา ยาเสพติด การค้ามนุษย์และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยี พันธุกรรมสมัยใหม่และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด เหล่านี้คาดว่าจะ เป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้ม ที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี 2574 จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพ และการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาค และความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออก ประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือ ทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้าน ขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่อง กับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรม ของระบบนิเวศต่างๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียว การรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญ และความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก รวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น กฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนา ตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีส จะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติทั้งในส่วนของการจ้างงานและอาชีพ สาขการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้เทคโนโลยี และสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การเกิดขึ้นของโรคระบาดและโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศ มีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับ ความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าว จะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงาน ที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทน ด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและ คุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าว จะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศ อย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและ ทุกด้าน การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่าง ๆ ในรูปแบบของ หุ่นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้สมรรถนะ และทักษะ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง กฎเกณฑ์และกติกาใหม่ ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบ และปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนา ทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถ ยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการพัฒนาต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบาย ไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน นอกจากนี้ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนา และขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมี

ข้อกำหนดของ รูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวก และส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถดึงดูดเชิงในเรือ่งตำแหน่งที่ตั้ง ทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของ การรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาชาติในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้าง สัมพันธไมตรีเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษา ความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่าง ๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูป ระบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการ ส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจ เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีและลดความ ขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่าง ๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้าง และลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง การขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนา อย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชาธิปไตยยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไข จุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อน ประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ภารกิจและพื้นที่ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่าง ๆ อาทิเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

1.1.3 วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของ สถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐาน ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษา ผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และ มีความมั่นคงในทุกมิติทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียง กับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนา ที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้อย่างได้แก่ ทุนมนุษย์ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะ ต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมี ความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความ เอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

มั่นคง	มั่งคั่ง	ยั่งยืน
<ul style="list-style-type: none"> มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน มีความสมบูรณ์ในทุนที่สามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงินและทุนอื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม มีการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก คนไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

1.1.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ระยะยาว ที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัย ภายในและภายนอกประเทศในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศได้รับการพัฒนายกระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนากลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดีเก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์หาสามารถ “รู้รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึง บริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาดังนี้

1.1.4.1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

1.1.4.2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเก่งทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของ เศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่

(2) “ปรับปรุงจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับ อนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุน ในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

1.1.4.3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

1.1.4.4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและ สวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

1.1.4.5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็น การดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็ทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

1.1.4.6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และ โปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์และสร้าง จิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความ ชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลด ความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการ ยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

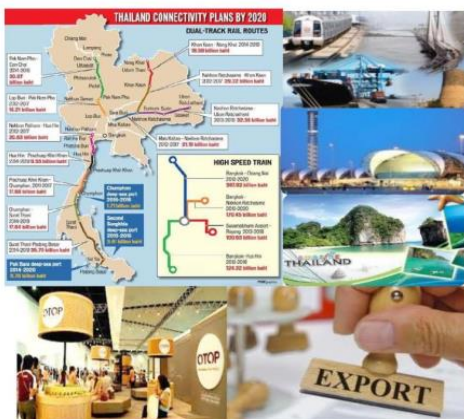
กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

1.ด้านความมั่นคง

- (1) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- (3) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- (4) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณลักษณะความสันติกับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่
- (5) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันภัยป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ
- (6) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
- (7) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

2.ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (1) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า
- (2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็ง ยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรกรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (3) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่สากล
- (4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ
- (5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา
- (6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วน การพัฒนากับนานาชาติ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ฯลฯ

กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

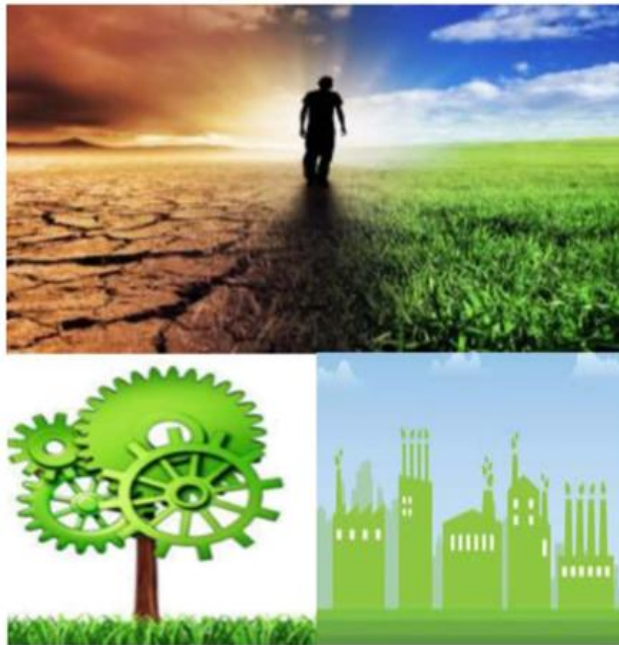
3.ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

- (1) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (2) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีความเท่าเทียมและทั่วถึง
- (3) ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
- (4) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- (5) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

4.ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม

- (1) สร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม
- (2) พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (3) มีสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (4) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน
- (5) พัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

5.ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (1) จัดระบบอนุรักษ์ พื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (2) วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 กลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ
- (3) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (4) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

6.ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

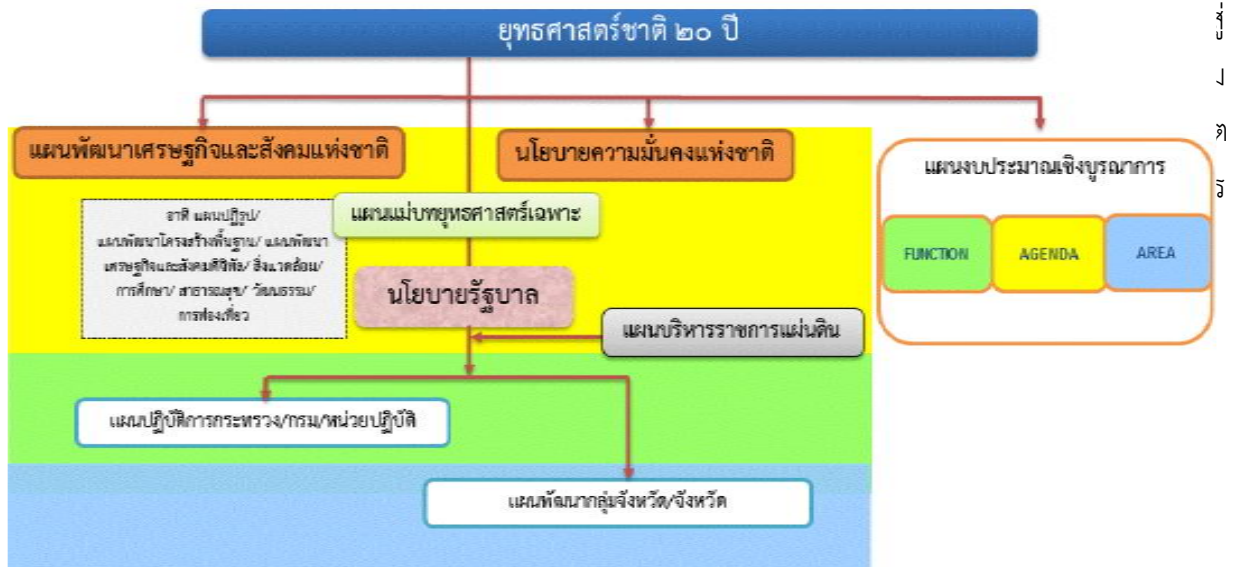
- (1) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (2) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (4) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (5) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ
- (6) ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (7) พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (8) ปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

2.1 กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประเทศ
ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

2.2 สถานะของประเทศ

2.2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.2.1.1 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี 2540-2541) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5 ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี 2557 มาอยู่ที่ประมาณ 196,240 บาท หรือประมาณ 6,041 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ 8 ปีที่ผ่านมา การขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.2 ชะลอจากร้อยละ 5.7 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากอันดับประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาดังกล่าว โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ 41.3 ในช่วงปี 2534 – 2539 เป็นร้อยละ 25.5 ในช่วงปี 2543 – 2557 นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2543 – 2557 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 4.9 ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

2.2.1.2 การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี 2553 ที่ระดับร้อยละ 9.9 25.4 และ 64.7 เป็นร้อยละ 7.2 28.5 และ 64.3 ในปี 2557 ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ 9.7 ต่อปีในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นเฉลี่ยร้อยละ 1.1 ในช่วง 3 ปี ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2557)

2.2.1.3 ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลัง ในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ 8 ปี ที่ผ่านมาและยังมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมลดลงจากร้อยละ 3.32 ในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 เป็นร้อยละ 2.05 ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

2.2.1.4 การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ จะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี 2524 และ 2540 แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ 37.9 ในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 เป็นร้อยละ 42.2 ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

2.2.1.5 **อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวม** ยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. 2557 WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ 31 จาก 144 ประเทศ และในปี พ.ศ. 2557 IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ 30 จาก 61 ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี 2558 หรือ Ease of Doing Business 2015 ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ 26 จาก 189 ประเทศทั่วโลก

2.2.1.6 **สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ** ได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการผนึกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี 2557 อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ 47 และด้านเทคโนโลยีที่ 44 จาก 61 ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ 37 และ 43 ตามลำดับในปี 2551 และตลอดช่วงระยะเวลา 14 ปีที่ผ่านมา (2543-2556) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 0.17 ต่อ GDP โดยในปี 2556 (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 0.48 ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ 53 และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ 47 ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ 4.03, 3.35, 2.79, และ 2.27 ต่อ GDP ในปี 2555 ตามลำดับ ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี 2556 บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน 11 คนต่อประชากร 10,000 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ 20-30 คนต่อประชากร 10,000 คน

2.2.1.7 **สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน** ยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

2.2.2 ด้านสังคม

2.2.2.1 โครงสร้างประชากร เปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(1) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก 6.3 คน ในช่วงปี 2507-2508 เป็น 1.62 คน ในช่วงปี 2548-2558 และคาดว่าในปี 2583 จะลดลงเหลือเพียง 1.3 คน

(2) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ 30 เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน 38.9 ล้านคนในช่วงปี 2555-2557 และเริ่มลดลงร้อยละ 0.1 ในปี 2556 และร้อยละ 0.2 ในปี 2557 ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ต่อปีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548-2557) แต่ยังคงต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย 1 เท่าตัว และสิงคโปร์ 5 เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ 65.1 มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 27 ของประชากรในปี 2553 มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(3) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 10.3 ล้านคน (ร้อยละ 16.2) ในปี 2558 เป็น 20.5 ล้านคน (ร้อยละ 32.1) ในปี 2583 การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ 78.5 ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

2.2.2.2 ครัวเรือนไทยโดยเฉลี่ย มีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลง มีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก 3.6 คน ในปี 2543 เหลือ 3 คน ในปี 2556 โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน 1 รุ่น และครัวเรือนแห่วงกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี 2543-2556 ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

2.2.2.3 คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพ ทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี 2557 เพศชาย 71.3 ปี เพศหญิง 78.2 ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตามคนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ 15.59 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี 2551-2556 มีการศึกษาเฉลี่ย 7.9 ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี 2556 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

2.2.2.4 สถานการณ์ความยากจน มีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 42 ในปี 2543 เหลือร้อยละ 10.9 ในปี 2556 แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก 0.484 ในปี 2554 เหลือ 0.465 ในปี 2556 อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง 34.9 เท่า ในปี 2556 โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ 36.8 ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้เพียงร้อยละ 1.1 สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง

2.2.2.5 ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคน ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยอันเนื่องมาจาก

(1) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 มีการถือครองที่ดินมากที่สุดมีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด 325.7 เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(2) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ 19.1 เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ 2.2 เท่า

(3) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี 2556 พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง 3.6 เท่า

(4) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา 50 ที่เพิ่มขึ้นจาก 1.29 ล้านคน ในปี 2555 เป็น 2.471 ล้านคน ในปี 2557 ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.4 ในปี 2557 อย่างไรก็ตามแรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ 2.1 เท่า ในปี 2556

(5) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้เวลาเวลายาวนาน

2.2.2.6 คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ 99.9 ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 73.8 ระบบประกันสังคมร้อยละ 16.7 และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 7.1 ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี 2558 ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ 8.3 ล้านบาท จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ 10.4 ล้านบาท ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น 800 บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ 98.5 และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง 4,544,926 ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

2.2.2.7 วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดักสะบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติดังกล่าวทำให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.2.2.8 ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก 142,632 แห่งในปี 2555 เป็น 152,377 แห่ง ในปี 2556 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ 32.51 ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ 26.77

2.2.2.9 ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคมในช่วงระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.2.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2.3.1 ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(1) พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก 171.02 ล้านไร่ หรือร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี 2504 เป็น 102 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 31.6 ในปี 2556

(2) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคามทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(3) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนสภาพไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี 2504 ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า 2.3 ล้านไร่ เหลือเพียง 1.5 ล้านไร่ ในปี 2552 คิดเป็นการลดลงร้อยละ 34.8 ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี 2534 และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ ใดๆก็ตาม ในระหว่างปี 2549-2554 พบว่าป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี 2554 ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง 1.61 ล้านตัน ลดลงจากปี 2549 ที่มีปริมาณ 2.42 ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(4) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด 30 ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี 2555 ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 อยู่ที่ระดับ 1.08 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 54 ของความต้องการใช้ในปี 2555 และคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76 ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี 2555 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 อยู่ที่ระดับ 1.981 พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี 2555 การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ 1 ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.6

(5) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย 25 กลุ่มน้ำหลัก น้ำทำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม 285,227 ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ 28 ของปริมาณน้ำตามธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด 27 แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ 1.13 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ 68,200 ล้านลูกบาศก์เมตรอย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี 2557 มีจำนวนประมาณ 151,750 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน 102,140 ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ 49,610 ล้านลูกบาศก์เมตร

2.2.3.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้น ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(1) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก 1.04 กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2553 เป็น 1.11 กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2557 สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ 19 และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ 18 ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง 19.9 ล้านตัน ในปี 2556 ของเสียอันตราย ในปี 2557 มีประมาณ 2.69 ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ 70 โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังคงพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(2) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี 2557 พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานีเชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี 2557 ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO 3 เป็น EURO 4 ตั้งแต่ปี 2555 และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(3) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548-2557) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปยุตค้ำจากการเกษตร และการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวน ไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน 10.3 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียง ร้อยละ 31

(4) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ 2 การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี 2533 ปริมาณ 229.08 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น 265.9 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี 2547 โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 1.1 จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

2.2.3.3 ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วัตภัย และดินถล่มสร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงตันทันๆ ของโลก

2.2.4 ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

2.2.4.1 ด้านธรรมาภิบาล

(1) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี 2556 แต่องค์ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2552

มีอย่างน้อย 6 ประการคือ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักความมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ (6) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลูกกลมสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขยายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หากผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลี่ยงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติดิถีคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปลอมโยกคนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(2) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี 2544 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 72% ในปี 2557 ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี 2545 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 52% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี 2554 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 77% แสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนไทยให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

2.2.4.2 ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(1) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น 20 กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(2) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อบต. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และ 2550 และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 นอกจากนั้น มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อบต. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 13.31 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25.17 ในปีงบประมาณ 2550 และร้อยละ 28.21 ในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบต. ฉบับที่ 1 จำนวน 185 ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน 124 ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ 2 จำนวน 75 งาน/กิจกรรม จาก 114 งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9,850 คน แบ่งเป็นข้าราชการ 1,378 คน บุคลากรทางการศึกษา 5,295 คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีอนามัย จำนวน 79 คน และลูกจ้างประจำ 3,089 คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อบต. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 9.90 ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ.2549 และเพิ่มเป็นร้อยละ 10.65 ในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 38.52 และร้อยละ 39.46 ตามลำดับ ส่งผลให้ อบต. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

2.2.4.3 ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้างรับสินบนซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ.2557 ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ

พบว่าประเทศไทยได้ 38 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อยู่อันดับที่ 75 จากการจัดอันดับทั้งหมด 175 ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี 2556 ที่ได้ 75 คะแนน อยู่อันดับ 102 โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง 74 คะแนน และมาเลเซียได้ 52 คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

นโยบายรัฐบาลของรัฐบาลปัจจุบัน (คสช.)

เจตนารมณ์ : เพื่อยุติความขัดแย้งของคนในชาติ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและฟื้นฟูความเชื่อมั่นภายใต้ระบบบริหารนิติบัญญัติ และตุลาการ เป็นการใช้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ผ่านกระบวนการดังกล่าวซึ่งเดิมรัฐบาลปกติได้ใช้อำนาจนั้น โดยมีสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่เหนือความขัดแย้งทั้งปวงตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้กับต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ ในเวทีนานาชาติ บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ชาติ และสร้างความมั่นใจในการลงทุน การประกอบกิจการต่างๆ ของชาวต่างประเทศในประเทศไทย สร้างเสถียรภาพในทุกมิติทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างสมบูรณ์และยั่งยืน โดยได้รับความเชื่อมั่นจากทุกฝ่าย ประธานแนวคิด แสวงจุดร่วมของผู้ที่มีความเห็นแตกต่าง โดยมุ่งผลประโยชน์ของชาติเป็นหลักยกระดับการศึกษา สร้างมาตรฐานของการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมไทยตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อย่างยั่งยืนตลอดไป

นโยบายในการบริหารราชการ

1. ยึดระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ กฎหมาย

ในการบริหารราชการแผ่นดินในระบบปกติให้มากที่สุด โดยให้ข้าราชการทุกฝ่ายร่วมในการขับเคลื่อนเดินหน้าด้วยการติดตาม กำกับดูแล ประเมินผล ร่วมกันกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งได้จัดหัวหน้าฝ่ายในแต่ละกลุ่มงานลงไปติดตามในนามของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้มีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ สู่น้องประชาชนคนไทย ทุกภาคส่วน โดยข้าราชการประจำทุกคนต้องยึดเป็นหน้าที่ ความรับผิดชอบ และให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่

2. ด้านเศรษฐกิจและการใช้จ่ายงบประมาณ

ดำเนินการไม่เกินกรอบงบประมาณปี 2557 ที่ได้ผ่านความเห็นชอบและจัดสรรไว้แล้วของรัฐบาลที่ผ่านมา ทั้งนี้ มีความจำเป็นต้องทบทวนในบางโครงการที่เป็นปัญหา เพื่อให้ทุกภาคส่วนเกิดความเข้าใจ ที่ชัดเจน และให้เร่งรัดจัดทำงบประมาณปี 2558 ใหม่ให้ทันการใช้จ่ายตามปีงบประมาณในเดือนตุลาคม 2557 โดยยึดกรอบวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดไว้ และไม่เป็นการสร้างหนี้สาธารณะจนเกินขีดความสามารถของประเทศในการใช้คืนหนี้ การใช้จ่ายงบประมาณในห้วงนี้ ให้ใช้จ่ายด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้มีการเสนอหรือริเริ่มแผนงาน/โครงการใหม่ หรือโครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่ขาดความพร้อมแผนงาน และผลตอบแทนที่ชัดเจนเป็นการใช้งบประมาณประจำปีเป็นหลักในการเริ่มต้นโครงการ และบรรจุโครงการเหล่านั้นลงในระบบงบประมาณประจำปีต่อไป เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสร้างรายได้แก่ประชาชน

- ส่งเสริมระบบการค้าเสรี ปรับปรุงระบบภาษี การควบคุมสินค้าอุปโภคบริโภค อย่างเป็นธรรม เพื่อให้ผู้ประกอบการและประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด
- เร่งการแก้ไข ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติราชการ และขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจแบบการค้าเสรีให้เป็นสากล เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในปลายปี 2558
- เร่งดำเนินการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นประโยชน์แก่ประชาชนเป็นหลัก ทั้งนี้การขับเคลื่อนต้องอยู่ในกรอบของระเบียบและกฎหมายที่มีความโปร่งใส ไม่ทุจริตคอร์รัปชั่น ไม่ผูกขาด และมีความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ทั้งผู้ประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
- ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนเพิ่มเติม เพื่อการนำมาใช้ในการลงทุนด้านระบบสาธารณูปโภค แหล่งน้ำ และกิจการสาธารณะอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการร่วมลงทุนกับรัฐบาล และเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาล/เงินกู้
- ส่งเสริมให้มีตลาดกลางผลิตผลการเกษตร เพื่อลดการผูกขาดหรือระบบนายทุนที่ไม่เป็นธรรมโดยประชาชนมีส่วนร่วมในตลาดกลางเหล่านั้น โดยใช้แนวทางเช่นเดียวกันกับระบบสหกรณ์ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนไปพร้อม ๆ กันทั้งในระดับหมู่บ้านท้องถิ่น และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

3. ด้านความมั่นคง

- สร้างความมีเสถียรภาพ ความทัดเทียมกันของประชาคมอาเซียน สนับสนุนพลังอันยิ่งใหญ่ของอาเซียนให้สามารถทัดเทียมกับอารยประเทศให้ได้โดยเร็ว โดยประชาชนต้องมีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวังดูแลความปลอดภัยร่วมกับเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงในทุกพื้นที่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายต่อชีวิต และทรัพย์สินของทุกคนโดยรวม
- สร้างทัศนคติและความเข้าใจถึงความสำคัญกับงานด้านความมั่นคงของประเทศ สถาบันการศึกษาต่างๆ มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคม การเผื่อแผ่แบ่งปันความรัก ความสามัคคีเพื่อเป็นพลังอำนาจในการดูแลความสงบสุขและความปลอดภัยให้แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน

4. ด้านการต่างประเทศ

- ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ เตรียมการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ให้ชาวต่างชาติมีความเชื่อมั่นในทุกระบบของการบริหารทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมของประเทศไทย ที่เป็นมาตรฐานสากลและได้รับการยอมรับในสังคมโลก
- พิจารณาส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ พร้อมไปกับการสร้างความเข้มแข็งภายในประเทศในทุกมิติ ทั้งในด้านเทคโนโลยีการประกอบการอื่นๆ การเข้ามาลงทุนต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยี และใช้สิ่งอุปกรณ์ส่วนประกอบที่ผลิตภายในประเทศไทยที่ได้มาตรฐาน วัตถุดิบไทยที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าและเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยและคนไทยอย่างแท้จริง

- แก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ในทุกประเด็น เพื่อให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ในด้านความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ ส่งเสริมกิจการการลงทุน แหล่งทุนจากภายนอก โดยมีการตรวจสอบ เพื่อมิให้เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อผู้ใด โดยให้มีการแข่งขันอย่างเสรี และจะต้องดูแลสนับสนุนผู้ประกอบการที่เป็นคนไทยเป็นพิเศษ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับคนไทย ให้สามารถแข่งขันกับนักลงทุนต่างประเทศได้ทั้งนี้ ต้องมีข้อระมัดระวังไม่ให้เกิดการผูกขาดในส่วนที่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน ที่สำคัญต่อความมั่นคงของประเทศ เช่น ระบบสาธารณูปโภคการสื่อสาร พลังงาน เป็นต้น

5. ด้านสังคมจิตวิทยา

- สร้างความเข้มแข็ง ปลุกฝังทัศนคติความเป็นไทย ซึ่งมีจารีตประเพณี ประวัติศาสตร์อันงดงาม น่าภาคภูมิใจ มีศีลธรรม คุณธรรม เพื่อให้สังคมไทยมีความเข้มแข็ง เสียสละ เพื่อแม่ แบ่งปัน อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ สามัคคี สำนึกในความเป็นคนไทยด้วยกัน ถึงแม้จะมีความคิดเห็นแตกต่าง ต้องคลี่คลายด้วยสันติวิธี

- เคารพกฎหมาย รักษาระเบียบวินัยเหมือนกับประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่มีความจำเป็นต้องบังคับใช้กฎหมายมากนัก เจ้าหน้าที่จะต้องไม่ใช้กฎหมายมาสร้างเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งมากกว่าสร้างความเป็นธรรม ดังนั้น หากประชาชนรักษาระเบียบวินัยของตนเอง ช่วยกันดูแลเผื่อระวังในขั้นต้นลดความขัดแย้ง จะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ต่อประชาชนเป็นไปอย่างเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน

- ให้มีการปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชั่นต่อหน้าที่ การทำผิดกฎหมาย โดยชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการกระทำดังกล่าว ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่น่ารังเกียจ สังคมต้องช่วยกันปกป้องผลประโยชน์โดยรวม

6. ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

- ให้กระบวนการยุติธรรม/กฎหมายปกติสามารถดำเนินการได้ โดยได้รับความเชื่อถือจากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

- ไม่ใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการสร้างความขัดแย้งซึ่งกันและกัน

- ปรับปรุงแก้ไขส่วนงานต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรมให้เข้มแข็ง เทียบตรง เป็นธรรมและตรวจสอบได้ เป็นต้น

7. ด้านการศึกษา

- การศึกษาเป็นพื้นฐานในการนำพาประเทศไทยก้าวหน้าอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและยกระดับการศึกษา ในทุกช่วงวัย ให้ทุกส่วนบูรณาการการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ไม่แยกงานด้านการศึกษาจนทำให้ไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

- การพัฒนาครู/บุคลากรทางการศึกษา เทคโนโลยีในการศึกษาสู่ความทันสมัย โดยมีเด็ก เยาวชนนักเรียน นักศึกษา เป็นศูนย์กลาง การเปลี่ยนแปลงใดๆ ในระบบการศึกษาต้องตอบโจทย์ให้ได้ว่าการ กระทำนั้นๆ เด็กหรือผู้เข้ารับการศึกษาในทุกระดับจะได้รับประโยชน์อะไร

- สร้างสรรค์วิธีการ ทำให้เยาวชนไทยมีจิตสำนึกความรักชาติ ผลประโยชน์ของชาติ เทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์ เรียนรู้ภูมิใจในประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของบรรพบุรุษไทยและประเทศไทยในอดีต มีความสำนึกในการตอบแทนคุณของแผ่นดิน ไม่ใช่ก้าวไปข้างหน้าแล้วทิ้งสิ่งดี ๆ ที่ผ่านมาไปอย่างสิ้นเชิง

- ให้ความสำคัญมั่นคงมีโอกาสร่วมมือในทุกสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างความมีระเบียบ วินัยเข้มแข็ง แข็งแรง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และอื่นๆ เพื่อเป็นพลังอำนาจของชาติ ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

8. การพัฒนาระบบราชการ

- ให้ข้าราชการทุกคนมีความพึงพอใจ มีเกียรติยศ ศักดิ์ศรี มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรง เกียรติเพื่อที่จะได้ปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อุทิศตัวเพื่อ ทำหน้าที่ บำบัด ทุกข์ บำรุงสุขเพื่อประโยชน์สุขของสังคมโดยรวม และเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

- ส่งเสริมระบบคุณธรรมในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ โดยปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง คำชี้แจง ให้ทันสมัยและให้มีระบบป้องกันการคัดสรรแต่งตั้งในระบบอุปถัมภ์ ที่ไม่เป็นธรรม โดยไม่ให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือผู้ใดเข้ามาครอบงำข้าราชการหรือระบบราชการอีกต่อไป

- ให้ข้าราชการการเมือง บริหารราชการโดยไม่ก้าวก่ายหรือมีอิทธิพลกับข้าราชการประจำอีก ต่อไป ยกเว้นในเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัยทางการปกครองบังคับบัญชาที่ถูกต้องชอบธรรม

9. การพัฒนาอาชีพและรายได้

- ให้มีการยกระดับ/พัฒนาในทุกกลุ่ม มีเงินทุนสนับสนุนทั้งจากรัฐบาล ภาคเอกชน ธุรกิจทั้ง ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต้องได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เพื่อให้มีการกระจายรายได้ในทุกระดับ และลดความเหลื่อมล้ำของสังคม

- ให้สถาบันการศึกษาของรัฐ ผลิตช่างฝีมือ แรงงาน ที่มีคุณภาพ รวมทั้งการพัฒนาระบบ คุณวุฒิวิชาชีพเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที ลดอัตราการว่างงาน โดยมีสัดส่วนที่เพียงพอกับการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา/การผลิตนักวิชาการในสาขาอื่น ๆ

10. การวิจัยและพัฒนา

- จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และเน้นการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยพัฒนาต่อ ยอดจากสิ่งที่ต้องซื้อจากต่างประเทศเป็นหลัก เพื่อให้เกิดงานในประเทศ มีสินค้าส่งออก โดยใช้วัตถุดิบ ภายในประเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่ารายได้ต่อเกษตรกร เช่น ปาล์ม ยาง พืชพลังงาน ฯลฯ นอกเหนือจากการปลูก ข้าวหรือผลิตผลพืชหลักอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันมีมูลค่าลดลง มีการแข่งขันสูง

- ส่งเสริมให้มีการร่วมลงทุนจากต่างประเทศทั้งในการวิจัยและพัฒนาการผลิตภายในประเทศ เป็นหลักในลักษณะการร่วมลงทุนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิจัยพัฒนาสู่กระบวนการผลิตและจำหน่ายเป็นสินค้าส่งออกของประเทศไทย ให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ในสินค้าทุกประเภทที่มีความจำเป็นทั้งในด้านการดำรงชีวิต รวมทั้งอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเทคโนโลยีระดับสูง

11. การเตรียมการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ปี 2558

- ให้มีการบูรณาการการเตรียมการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ทั้ง 3 เสาหลัก อันได้แก่ ด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการประสานงานการดำเนินการให้สอดคล้องกัน มุ่งเน้นผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก และความร่วมมือตามกรอบข้อตกลงต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันไว้แล้ว

- ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ เช่น การก่อการร้าย ปัญหายาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

12. ความปรองดองสมานฉันท์

- สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อให้สังคมไทยยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยไม่จำเป็นต้องแตกแยก แบ่งฝ่าย ยึดหลักนิติรัฐควบคู่กับหลักรัฐศาสตร์ ในการบริหารจัดการความขัดแย้ง ความเท่าเทียมและเป็นธรรม จะต้องไม่มีการละเลยการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม

- ใช้หลักวิชาการสากลในการจัดการกับความขัดแย้ง มีองค์กรหรือกระบวนการ ที่ชัดเจนในการดำเนินการ ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ดำรงเป้าหมายในการลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมเพื่อให้สังคมไทยมีความสามัคคี และสันติสุขที่ยั่งยืน

13. การปฏิรูป

ปฏิรูปโครงสร้างเชิงอำนาจ ระบบการเมือง และการบริหารจัดการภาครัฐในทุกระดับ ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และประชาชนได้รับประโยชน์จากการปฏิรูปอย่างแท้จริง การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม ไม่มีการทุจริต คอร์รัปชัน มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ จะดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

14. การเลือกตั้ง

การปรับปรุงระบบการเลือกตั้ง ให้มีความสุจริต เทียบธรรม สะท้อนถึงความต้องการ ที่แท้จริง ของประชาชน โดยครอบคลุมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง กระบวนการคัดสรรผู้สมัคร กระบวนการตรวจสอบการเลือกตั้ง ฯลฯ ทุกภาคส่วน จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบ การเลือกตั้ง ทั้งนี้ เป็นไปตามธรรมนูญการปกครองที่จะได้ประกาศให้ทราบต่อไปทั้งหมดที่กล่าวมา คือเจตนารมณ์และนโยบาย ในด้านต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นและต้องดำเนินการในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าไม่สามารถ ดำเนินการได้ในระยะเวลาอันสั้น แต่ก็เป็เจตนารมณ์อันแน่วแน่ที่จะสร้างสรรค์ ดูแลประโยชน์ให้กับคนไทย และประเทศไทยในช่วงการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญนี้ขอเวลาและโอกาสให้เราได้เริ่มต้น ขอให้อดทน ขอกำลังใจ จากทุกภาคส่วน และจากประชาชนคนไทยทุกคนในการที่จะร่วมกันปฏิรูปเพื่อเปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่ ระบบประชาธิปไตย

กำหนดนโยบาย 11 ด้าน ดังนี้

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตาม ประเพณีการปกครองของไทยจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่ง ในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและ ปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยาและมาตรการ ทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ยามใจหรือประสงค์ร้ายมุ่ง สั่นคลอนสถาบันหลักของชาติโดยไม่คำนึงถึงความรู้สำนึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณีย กิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานของรัฐ เรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ ราชการและการพัฒนาตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ ประจักษ์และเกิดประโยชน์ สร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

2.1 ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ได้แก่

- การบริหารจัดการชายแดน
- การสร้างความมั่นคงทางทะเล
- การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ
- การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน
- การเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน

2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกัลยาณมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุย สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชน ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

2.3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดภัยจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ พร้อมทั้งนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติมาสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความมั่นคงภายในโดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และนานาชาติ

2.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาชาติ บนหลักการที่ว่านโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าในด้านการเมือง เศรษฐกิจหรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

3.1 ในระยะเฉพาะหน้าจะเร่งสร้างโอกาสอาชีพและการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงานรวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกักขัง พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

3.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหาค่ามนุษย์รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทานโดยการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระงับตรวจสอบ

3.3 ในระยะต่อไปจะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้นรวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกักขังที่เป็นธรรม และการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ จัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรคและไม่ก่อภาระต่อสังคม ในอนาคตโดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้นและโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย เนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน

3.6 จัดระเบียบสังคมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

3.7 แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรुक้าเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รูก้า และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีเชิงเกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม

4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาคนได้เต็มตามศักยภาพเป็นคนดี มีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.2 ในระยะเฉพาะหน้าจะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน

4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป มีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

4.4 พัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรม เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะการใฝ่เรียนรู้การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะ โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอน

4.7 ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนา มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม

4.8 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ และความเป็นไทย

4.9 สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและวัฒนธรรมสากลและการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่สากลวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนและการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

4.10 ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพเพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

5.1 วางรากฐานระบบหลักประกันสุขภาพ ครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วน อย่างมีคุณภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

5.2 พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกัน สร้างกลไกการจัดการสุขภาพ ปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจ้างบุคลากรเพื่อจัดบริการสาธารณสุขโดย รัฐเป็นผู้กำกับดูแล โดยส่งเสริมการร่วมลงทุนและการใช้ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกันโดยมีข้อตกลงที่รัดกุมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

5.3 เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ โดยมีเครือข่ายหน่วยเฝ้าระวัง หน่วยตรวจวินิจฉัยโรค และหน่วยที่สามารถตัดสินใจเชิงนโยบายในการสกัดกั้นการแพร่กระจายได้อย่างทันที่

5.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจร อันนำไปสู่การบาดเจ็บและเสียชีวิต โดยการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการตรวจจับเพื่อป้องกัน การรายงานและการดูแลผู้บาดเจ็บ

5.5 ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัยเยาวชนให้มีน้ำใจนักกีฬา มีวินัย ปฏิบัติตามกฎกติกา มารยาท และมีความสามัคคี อีกทั้งพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติจนสร้างชื่อเสียงแก่ประเทศชาติ

5.6 ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภรณ์ในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญการปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม เหมาะสมกับประเด็นที่เป็นปัญหาใหม่ของสังคม

5.7 พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข โดยจัดให้มีบุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย และให้มีความร่วมมือทั้งระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศโดยเฉพาะในการป้องกันและรักษา

6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

ความไม่สงบทางการเมือง มีผลให้เศรษฐกิจชะลอตัวลงอย่างมาก แม้จะดำเนินการกระตุ้นเศรษฐกิจจนเริ่มฟื้นตัว แต่ยังไม่ขยายตัวเต็มตามศักยภาพ ระบบเศรษฐกิจของไทยยังมีจุดอ่อนที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงหลายเรื่อง เพื่อสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจให้สามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ตั้งแต่การจัดเก็บภาษี ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการบริหารและพัฒนาประเทศอย่างเต็มศักยภาพ ปัญหาหนี้ภาครัฐ การใช้พลังงานอย่างฟุ่มเฟือย ตลอดจนปัญหาการใช้น้ำในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไข ปัญหาพื้นฐานที่ค้างคาอยู่ และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง

7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจะมีผลใช้บังคับอย่างเต็มที่ ณ สิ้นปี 2558 จะเกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก หากประเทศไทยเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ให้พร้อม การเร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องความเชื่อมโยงด้านระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านกฎระเบียบ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด้านชายแดน และการเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์ จะส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทย ร่วมกับประชาชนอาเซียน

8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรม

8.1 สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน 30 : 70 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันและมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน และจัดระบบบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

8.2 เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน

8.3 ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานวิจัยและพัฒนา ไปต่อ ยอดหรือใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือ กลุ่มจังหวัด เพื่อให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิง พาณิชยกรรม โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยหน่วยงานวิจัยของรัฐ และภาคเอกชน

8.4 ส่งเสริมโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรมของไทย ตามความ เหมาะสม

8.5 ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและ พัฒนา และด้านนวัตกรรมซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาที่สำคัญในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของ ภาคอุตสาหกรรมให้มีความพร้อม ทันสมัย และกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ

9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและความ หลากหลายทางชีวภาพที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และแร่ธาตุถูกทำลายหรือนำไปใช้ ประโยชน์ทางพาณิชย์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมาก ทั้งปัญหาภาวะมลพิษโดยเฉพาะขยะประเภทต่าง ๆ ก็รุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายจะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติโดยสร้างสมดุลระหว่างการ อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในระดับพื้นที่ จะเร่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่มาบตาพุดซึ่งเป็นฐาน อุตสาหกรรมหลักของประเทศอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งการลดและขจัดมลพิษ การฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดูแลคุณภาพชีวิตประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรม รวมทั้ง การพัฒนาปรับปรุงขีดความสามารถโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ระบบราชการเป็นระบบที่ใหญ่ ประกอบด้วยบุคลากร งบประมาณและอำนาจตามตัวบทกฎหมาย ตลอดจนถึงดุลพินิจอันกว้างขวางของเจ้าหน้าที่ซึ่งสามารถให้คุณให้โทษให้ความสะดวก หรือเป็นอุปสรรคต่อการ ทำมาหากินและการดำรงชีวิตได้ แต่ในเวลาที่ผ่านมา ระบบราชการและเจ้าหน้าที่บางส่วนกลายเป็นสาเหตุหนึ่ง ของความขัดแย้งในสังคมตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศเพราะ ตัดขาดที่กฎระเบียบนานาประการ ซึ่งมีมาแต่อดีตและยังมีได้แก้ไขให้ทันกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้ง ยังไม่อาจใช้เป็นกลไกเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ เช่น เสียค่าใช้จ่ายสูง ใช้เวลามากมีการขอ อนุญาตซ้ำซ้อนใช้ระบบตรวจสอบที่ไม่จำเป็นจนเป็นภาระแก่ประชาชน บางครั้งมีการปล่อยปละละเลยสลับกับ การเข้มงวดกวดขัน จัดระเบียบแบบไฟไหม้ฟาง มีการทุจริตคอร์รัปชัน สร้างความไม่เป็นธรรมและเหลื่อมล้ำใน สังคม ไม่จูงใจให้นักลงทุนเข้ามาประกอบการในประเทศ ดังที่ปรากฏในผลการสำรวจหรือรายงานประจำปีของ หน่วยงานต่างประเทศบางแห่งเกี่ยวกับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือและความสะดวกหรือยากง่ายในการทำ ธุรกิจในประเทศไทยมาแล้ว

11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

การยึดหลักนิติธรรมคือมีกฎหมายเป็นใหญ่ ไม่ใช่ตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปกครอง หลักนิติธรรมจะเป็นที่ยอมรับนับถือได้มิใช่เพียงสักแต่ว่ามีกฎหมาย หากกฎหมายเหล่านั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของประชาชน เป็นธรรม คัมครองสิทธิมนุษยชน มีกระบวนการยุติธรรมที่เข้าถึงได้ง่ายมีมาตรฐานตามหลักสากล ทันสมัยและเป็นธรรม มิฉะนั้นจะกลายเป็นสาเหตุแห่งความขัดแย้งและการโกรธแค้นชิงชังไม่สิ้นสุด รัฐบาลจึงมีนโยบายในเรื่องดังกล่าวดังนี้

1. ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัยไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดินการ

ประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขัน ใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

2. เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนและประชาชนได้ตามหลักเกณฑ์ บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายมีส่วนให้ความรู้ เสริมศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การยกร่างกฎหมายและการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและแก้กฏการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

3. ระยะต่อไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

4. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกชั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันสามารถใช้ติดตามผลและนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้

5. ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมโดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมกองทุนยุติธรรม เพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาสผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริตและความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ

6. นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงินมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

ยุทธศาสตร์หลักที่ คสช. ยึดถือเป็นแนวทางในปัจจุบัน มีทั้งหมด 9 ด้าน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตและยั่งยืน
3. ยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน
4. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
5. ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
6. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
7. ยุทธศาสตร์ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ ให้เกิดประโยชน์กับประชาชน ในการใช้บริการอย่างแท้จริง
8. ยุทธศาสตร์ในเรื่องการปรับปรุงระบบโทรคมนาคม เทคโนโลยีของชาติให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในอนาคตให้ทัดเทียมอาเซียน และประชาคมโลก
9. ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชันอย่างยั่งยืน

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช.

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
  2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
  3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
  4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
  5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
  6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน
  7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
  8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
  9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
  10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
  11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
  12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง
- 1.5 THAILAND 4.0

ไทยแลนด์ 4.0 คืออะไร?

“ไทยแลนด์ 4.0” เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ **โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล** ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า **“มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”** ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรุนแรงในศตวรรษที่ 21 ได้

เพื่อให้เข้าใจ **“ประเทศไทย 4.0”** ขอไล่เรียงเพื่อให้เห็นภาพ คือ ประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมามีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ยุคแรก ขอเรียกว่า **“ประเทศไทย 1.0” เน้นการเกษตรเป็นหลัก** เช่น ผลิตและขาย พืชไร่ พืชสวน หมู หมา กา ไข่ เป็นต้น ยุคสอง ขอเรียกว่า **“ประเทศไทย 2.0” เน้นอุตสาหกรรมแต่เป็นอุตสาหกรรมเบา** เช่น การผลิตและขายรองเท้า เครื่องหนัง เครื่องดื่ม เครื่องประดับ เครื่องเขียน กระเป๋า เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น และปัจจุบัน (2559) จัดอยู่ในยุคที่สาม ขอเรียกว่า **“ประเทศไทย 3.0” เป็นอุตสาหกรรมหนักและการส่งออก** เช่น การผลิตและขาย ส่งออกเหล็กกล้า รถยนต์ กลั่นน้ำมัน แยกก๊าซธรรมชาติ ปูนซีเมนต์ เป็นต้น แต่ **ไทยในยุค 1.0 2.0 และ 3.0 รายได้ประเทศยังอยู่ในระดับปานกลาง** อยู่อย่างนี้ไม่ได้ ต้องรีบพัฒนาเศรษฐกิจสร้างประเทศ จึงเป็นเหตุให้หันไปสู่วุฒิสภาให้รหัสใหม่ว่า **“ประเทศไทย 4.0” ให้เป็นเศรษฐกิจใหม่ (New Engines of Growth)** มีรายได้สูง โดยวางเป้าหมายให้เกิดภายใน 5-6 ปีนี้ คล้าย ๆ กับการวางภาพอนาคตทางเศรษฐกิจที่ชัดเจนของประเทศที่พัฒนา เช่น สหรัฐอเมริกา “A Nation of Makers” อังกฤษ “Design of Innovation” อินเดีย “Made in India” หรือ ประเทศเกาหลีใต้ที่วางโมเดลเศรษฐกิจในชื่อ “Creative Economy”

ไทยแลนด์ 4.0 มีลักษณะอย่างไร?

“ประเทศไทย 4.0” เป็นความมุ่งมั่นของนายกรัฐมนตรี ที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ **“Value-Based Economy”** หรือ **“เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม”** โดยมีฐานคิดหลัก คือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” .เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น

ดังนั้น **“ประเทศไทย 4.0”** จึงควรมีการเปลี่ยนวิธีการทำที่มีลักษณะสำคัญ คือ เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้น และเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่มีอยู่และรัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups บริษัทเกิดใหม่ที่มีศักยภาพสูง เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่ High Value Services และเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง

ไทยแลนด์ 4.0 จะพัฒนาเรื่องใดบ้าง?

เพื่อให้ได้ผลจริงต้องมีการพัฒนาวิชาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดในกลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ดังนี้

1. **กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ** เช่น สร้างเส้นทางธุรกิจใหม่ (New Startups) ด้านเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีอาหาร เป็นต้น
2. **กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์** เช่น พัฒนาเทคโนโลยีสุขภาพ เทคโนโลยีการแพทย์ สปา เป็นต้น
3. **กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม** เช่น เทคโนโลยีหุ่นยนต์ เป็นต้น
4. **กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว** เช่น เทคโนโลยีด้านการเงิน อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์โดยไม่ต้องใช้คน เทคโนโลยีการศึกษา อี-มาร์เก็ตเพลส อี-คอมเมิร์ซ เป็นต้น
5. **กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง** เช่น เทคโนโลยีการออกแบบ ธุรกิจไลฟ์สไตล์ เทคโนโลยีการท่องเที่ยว การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ เป็นต้น

ไทยแลนด์ 4.0 จะพัฒนาอย่างไร?

การพัฒนาประเทศไทยได้โมเดล “ประเทศไทย 4.0” จะสำเร็จ ใช้แนวทาง “สานพลังประชารัฐ” เป็นตัวขับเคลื่อน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ภาคการเงินการธนาคาร ภาคประชาชน ภาคสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยต่างๆ ร่วมกันระดมความคิด ผนึกกำลังกันขับเคลื่อน ผ่าน **โครงการ บันทึกความร่วมมือ กิจกรรม หรือ งานวิจัยต่าง ๆ** โดยการดำเนินงานของ “**ประชารัฐ**” กลุ่มต่างๆ อันได้แก่ กลุ่มที่ 1 การยกระดับนวัตกรรมและผลผลิตทางการปรับแก้กฎหมายและกลไกภาครัฐ พัฒนาคัลเลอร์ภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคต และการดึงดูดการลงทุน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มที่ 2 การพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ กลุ่มที่ 3 การส่งเสริมการท่องเที่ยวและไมล์ การสร้างรายได้ และการกระตุ้นการใช้จ่ายภาครัฐ กลุ่มที่ 4 การศึกษาพื้นฐานและพัฒนาผู้นำ (**โรงเรียนประชารัฐ**) รวมทั้งการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ และกลุ่มที่ 5 การส่งเสริมการส่งออกและการลงทุนในต่างประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมกลุ่ม SMEs และผู้ประกอบการใหม่ (Start Up) **ซึ่งแต่ละกลุ่มกำลังวางระบบและกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายอย่างเข้มข้น**

โดยสรุป กระบวนทัศน์ในการพัฒนาประเทศไทยได้ “ประเทศไทย 4.0” เป็นอีกนโยบายหนึ่งที่เป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว เป็นจุดเริ่มต้นในการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์รัฐบาล เป็นรูปแบบที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนา และการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อมๆ กัน เป็นการผนึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด “ประชารัฐ” ที่ผนึกกำลังกับเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ การวิจัยพัฒนา และบุคลากรทั้งในและระดับโลก

นี่เป็นแนวคิดทิศทางการพัฒนาประเทศเพื่อก้าวเข้าสู่โมเดล “ประเทศไทย 4.0” ของรัฐบาลในปัจจุบัน จะเป็นที่จริงแค่ไหนไม่ใช่คอยติดตามอย่างเดียว แต่ต้องช่วยกันทุกฝ่าย คนละไม้คนละมือตามภารกิจโดยเฉพาะคนในวงการศึกษาคือ

คิดว่านี่เป็นแสงสว่างจ้าที่เดียวที่จะทำให้ไทย หลุดพ้นจาก “ประเทศกำลังพัฒนา” กลายเป็น “ประเทศพัฒนาแล้ว” อย่างแท้จริงซักที

3. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนายุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

3.1 แผนพัฒนาภาค

แผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2560 – 2565 ฉบับทบทวน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนารุงเทพฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนา คุณภาพชีวิต และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

แนวทางการพัฒนา

1) เร่งพัฒนาระบบขนส่งมวลชนและระบบขนส่งสาธารณะ อาทิ รถไฟฟ้า รถเมย์ ฯลฯ เพื่อบรรเทาปัญหาจราจรและให้ประชาชนเข้าถึงบริการระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบายและปลอดภัยในการเดินทาง

2) ก่อสร้างถนนวงแหวน โครงข่ายเส้นทางถนนที่ขาดความเชื่อมโยง (Missing Link) สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ฯลฯ เพื่อลดปัญหาความแออัดและคับคั่งของปริมาณการจราจรในเขตเมือง ลดปัญหาคอขวด เป็นการเชื่อมต่อโครงข่ายการเดินทางเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงและลดเวลาการเดินทางรวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเมือง

- 3) จัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยใช้มาตรการผังเมืองควบคุมการใช้พื้นที่รวมทั้งคุ้มครองแหล่งอนุรักษ์และทัศนียภาพเมือง ตลอดจนการจัดทัศนียภาพของเมืองให้สวยงามมีพื้นที่ สีเขียวและสวนสาธารณะ
- 4) พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้สอดคล้องต่อความต้องการและเอื้อต่อการใช้ชีวิต รวมทั้งพัฒนารูปแบบและคุณภาพการบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิและบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ และออกแบบโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่างๆ ให้สามารถรองรับคนทุกกลุ่มในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน (Universal Design) เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่างๆ อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน
- 5) ป้องกันและแก้ไขปัญหายยะ น้ำเสีย น้ำท่วม และมลพิษทางอากาศ ในเขตพื้นที่ที่มีปัญหาความรุนแรงและความเสียหายเป็นมูลค่าสูง โดยเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 6) วางระบบป้องกันภัยอาชญากรรมและภัยก่อการร้ายในเขตกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ต่อเนื่อง รวมทั้งพื้นที่ที่มีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร และปัญหาความรุนแรงในสังคม โดยการใช้ เทคโนโลยี การบังคับใช้กฎหมาย การปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ตลอดจนสร้างเครือข่าย ฝึกระวัง เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- 7) พัฒนากทม.เป็นเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ โดยการจัดทำผังภูมิวิเศษเพื่อการ จัดการพื้นที่และ พัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่มีความน่าอยู่ อัจฉริยะ และสามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป็นที่อยู่อาศัย ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทุกกลุ่ม โดยยังคง รักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ ซึ่งระยะแรกดำเนินการที่บางซื่อเพื่อเป็นต้นแบบพัฒนาพื้นที่รอบสถานีระบบขนส่งมวลชน และเมืองอัจฉริยะแห่งแรก (Smart City) ในไทย และภูมิภาคอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและ สร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาคแนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ อาทิ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ชายหาดชะอำ-หัวหิน สนามกอล์ฟระดับโลกที่เพชรบุรี กาญจนบุรี และพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นฐานการกระจายรายได้และการสร้างงาน โดยยกระดับคุณภาพของธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ และเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตกของภาคกลาง ได้แก่จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เชื่อมกับจังหวัดชุมพร และระนอง ของภาคใต้
- 2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกพระนครศรีอยุธยาอย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟู บูรณะโบราณสถาน และเตรียมความพร้อมของเมืองให้สามารถรองรับภัยพิบัติ โดยเฉพาะอุทกภัยได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) อนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เพื่อรักษาอัตลักษณ์ของเมืองให้ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของชาติตลอดไป อาทิ พื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองเก่าเพชรบุรีเมืองเก่ากาญจนบุรี เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุพรรณบุรี และเมืองเก่าลพบุรี

4) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เช่น กลุ่มประวัติศาสตร์และศาสนา กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี-พระนครศรีอยุธยา-อ่างทอง-สิงห์บุรี-ชัยนาท-ลพบุรี-สระบุรี-นครปฐม-ราชบุรี-เพชรบุรี กลุ่มดูแล สุขภาพด้วยแพทย์แผนไทย อาทิ นนทบุรี-สมุทรสาคร-นครปฐม-เพชรบุรี และกลุ่มท่องเที่ยวทางน้ำ อาทิ พระนครศรีอยุธยา-นนทบุรี-ปทุมธานี-อ่างทอง-สิงห์บุรี โดยปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลาย และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดอย่างยั่งยืนรวมทั้งบริหารการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ

5) เพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ตลาดสามชุก ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เกาะเกร็ด ท่องเที่ยวธรรมชาติสวนผึ้ง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ฯลฯ โดยปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยวสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

6) พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อให้มีเส้นทางหรือเครือข่ายการคมนาคมที่สามารถเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เป็นการขยายเส้นทางท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

1) นำผลการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมาใช้ ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น นำผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติมาใช้ในการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพข้าวซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด เป็นต้น

2) พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาคได้แก่ ข้าว พืชผัก มะพร้าว โคนม โคนเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน

3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

4) พัฒนาความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรประมงทะเล โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ปั่นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริม และพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น ในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่ง รอบอ่าวไทยได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสมุทรปราการ

5) เพิ่มความสามารถการแข่งขันอุตสาหกรรมประมง (สมุทรสาคร) อุตสาหกรรม ก่อสร้าง(สระบุรี) อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ (พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ) ส่งการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6) พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงาน ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมสามารถรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

7) พัฒนากาญจนบุรี-ราชบุรี-เพชรบุรีตอนบนให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และปศุสัตว์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมา โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า รวมทั้งยกระดับคุณภาพ สินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีความทันสมัยและให้ได้มาตรฐานสากลไปสู่ตลาดอาเซียน

8) ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SMEs และ Start Up โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้น ธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำในพื้นที่แล้งซ้ำซาก อาทิ จังหวัดกาญจนบุรีประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และลพบุรี เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม วางแผนจัดสรรน้ำเพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพรวมทั้งจัดทำแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

2) ป้องกันและแก้ไขปัญหาพื้นที่ที่เศรษฐกิจ ชุมชน แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถานและพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ จังหวัดชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยาสมุทรสาคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ โดยเพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำที่เป็นแก้มลิงส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ในพื้นที่เสี่ยงจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังภัยน้ำท่วม

3) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการหลุดตัวของแผ่นดิน รวมทั้งปัญหาการรुक้าของน้ำเค็ม ในเฉพาะเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4) หยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าและส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี และราชบุรี โดยการปลูกป่าเพิ่มเติม และเพิ่มมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุก รุกป่า สนับสนุนสิทธิและบทบาทของชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชนไม่ให้เสื่อมโทรมลง

5) ขุดลอกลำน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำและใช้ในการขนส่ง อาทิ แม่น้ำเจ้าพระยาแม่น้ำท่าจีน ฯลฯ และเพิ่มประสิทธิภาพการเดินเรือ และปรับปรุงท่าเรือโดยสารสาธารณะในแม่น้ำ และลำคลองสาขาที่สำคัญ อาทิ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และลำคลองสาขาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งฟื้นฟูคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาและท่าจีนตอนล่างในพื้นที่ พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ นครปฐม และสมุทรสาคร

6) ฟื้นฟูพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เสื่อมโทรม อาทิ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์โดยการจัดทำแนวป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งด้วยวิธีการที่เหมาะสม เช่น ปลูกป่าชายเลนและการทำแนวไม้ไผ่กันคลื่น แก้ไขปัญหาหมลพิษทางทะเลและชายฝั่ง โดยการบริหารจัดการขยะที่ลงสู่ทะเล และคราบน้ำมันในพื้นที่อ่าวไทยตอนใน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยง เขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกแนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและรถไฟ เชื่อมกรุงเทพ - กาญจนบุรี เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนของภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศให้สามารถเกื้อหนุนและติดต่อทางการพัฒนา ระหว่างพื้นที่ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

2) เร่งพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นประตูเชื่อม Southern Economic Corridor จากท่าเรือทวาย-ท่าเรือแหลมฉบัง-ท่าเรือสีหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชา-ท่าเรือวังเตา ประเทศเวียดนาม โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

3) พัฒนามาตรฐานด่านชายแดนไทย-เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด่านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว กับเมียนมา โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาในอนาคต พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ จุดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

4) พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจของภาคกลางตามแนวแกนหลักการเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายกับ EEC โดยจัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการรองรับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างไทยกับเมียนมา

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมกับทุกภาคเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพและลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ แนวทางการพัฒนา

1) เร่งดำเนินการแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงภาคกลาง กับภาคอื่นๆ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบขนส่งทางรางให้เป็นโครงข่ายหลักในการขนส่งของประเทศ และรองรับการเชื่อมโยงกับการขนส่งรูปแบบอื่นๆ เพื่อกระจายประโยชน์และโอกาสจากจุดความเจริญหลัก ของประเทศ ให้เชื่อมโยงไปยังพื้นที่ภาคอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการกระตุ้นการพัฒนาและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างภาค อาทิ

- (1) เชื่อมโยงภาคเหนือ ด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-พิษณุโลก และรถไฟทางคู่ลพบุรี-ปากน้ำโพ
  - (2) เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา และทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองบางปะอิน-นครราชสีมา
  - (3) เชื่อมโยงภาคตะวันออกด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-ระยอง ทางหลวงพิเศษพัฒนา-มาบตาพุด และรถไฟทางคู่ฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย
  - (4) เชื่อมโยงภาคใต้และภาคใต้ชายแดน ด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-หัวหินและรถไฟทางคู่ประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร
- 2) พัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่งมวลชนในเมืองที่มีศักยภาพที่สำคัญ อาทิ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พระนครศรีอยุธยา และบริเวณเมืองชายแดนที่มีศักยภาพ รวมทั้งบริเวณใกล้พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน อาทิ เมืองพุน้ำร้อน โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการนำร่องที่ใช้แนวทางการจัดรูปที่ดิน การผังเมืองควบคู่กับการพัฒนาเมืองแบบประหยัดพลังงาน

3.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (พ.ศ. 2562-2565) ฉบับทบทวน พ.ศ. 2564

(จังหวัดชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง)

วิสัยทัศน์ “ลุ่มน้ำแห่งประวัติศาสตร์ ศูนย์กลางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน”

ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การตลาด โดยใช้นวัตกรรมยกระดับสินค้าเกษตร

การแปรรูปอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการ SME 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พื้นฟูและยกระดับแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ชุมชน

และปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อสร้าง

ความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่ม

จากผักตบชวา โดยใช้นวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม Logistic พัฒนาสภาพแวดล้อม ชยะมูลฝอย

และการจัดการเมือง และชุมชนให้น่าอยู่

วัตถุประสงค์ : เป้าหมาย : ตัวชี้วัด : แนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาคำที่ 1 : เพิ่มความสามารถในการผลิตอาหารปลอดภัย ยกระดับผู้ประกอบการ SME ทั้งภาคเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อรองรับเศรษฐกิจ 4.0

วัตถุประสงค์

1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ และอาหารปลอดภัยด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรมให้ได้มาตรฐาน
2. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ปศุสัตว์และอาหารปลอดภัยด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม
3. ยกระดับสถานประกอบการและผู้ประกอบการ SME กลุ่มจังหวัดด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อการแข่งขันทางการตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

เป้าหมาย

1. เกษตรกรมีรายได้จากภาคเกษตรเพิ่มขึ้น
2. ผู้ประกอบการ SME ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรมีรายได้จากภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ
2. จำนวนผู้ประกอบการ SME ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. ยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม ด้านกระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาดสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน
2. ยกระดับศักยภาพการแข่งขันของสถานประกอบการและผู้ประกอบการ SME ภาคเกษตร อุตสาหกรรมตอบสนองตลาดผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง

ประเด็นการพัฒนาคำที่ 2 : พัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ชุมชนและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย ตามมาตรฐานการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
2. พัฒนาและยกระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ชุมชน ธุรกิจบริการ ให้ได้มาตรฐานทางการตลาดภายในและต่างประเทศ
3. เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

เป้าหมาย

1. แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมได้รับ การรับรองมาตรฐานที่กำหนด
2. ผลิตภัณฑ์ชุมชนและธุรกิจบริการได้รับการรับรอง มาตรฐานเพิ่มขึ้น
3. ส่งเสริมการตลาดเชิงรุกเพื่อสร้างการรับรู้ นำไปสู่ การเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด

ตัวชี้วัด

1. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว
2. ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น
3. ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. ฟื้นฟูและดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
2. พัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนและธุรกิจบริการให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน เพื่อการสร้าง รายได้อย่างยั่งยืน
3. ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่ทันสมัยอย่างทั่วถึง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสักในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน อย่างสมดุลและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา อุทกภัยและภัยแล้ง อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืน
2. รักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟูระบบนิเวศ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำของลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก ให้อยู่ใน สภาวะที่เหมาะสมและยั่งยืน

เป้าหมาย

1. การบริหารจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัย แล้ง อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืน
2. คุณภาพน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสักได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัด

1. พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมและการขาดแคลนน้ำลดลง เมื่อเทียบกับปีฐาน
2. ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) ของแม่น้ำเจ้าพระยา/ป่าสักในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีฐาน

แนวทางการพัฒนา

1. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบมีส่วนร่วมในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางน้ำในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมทางน้ำอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมโลจิสติกส์ ขนส่งมวลชน เพื่อส่งเสริม ด้านเศรษฐกิจ วัตถุประสงค์

พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมและสาธารณูปโภคที่เหมาะสมในการขนส่งและการกระจายสินค้าให้สะดวกรวดเร็ว เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันตามแหล่งอุตสาหกรรมเกษตรกรรม การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

เป้าหมาย

ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคให้ เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นรองรับการขยายตัวของเมือง และชุมชน และระบบโลจิสติกส์

ตัวชี้วัด

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ทั้งหมดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการพัฒนาเส้นทางและรูปแบบการขนส่งเพื่อเชื่อมต่อระหว่างแหล่งผลิตสินค้ากับโครงข่ายคมนาคมหลักเพื่อลดต้นทุนการส่งสินค้าโดยรวม
2. บริหารจัดการโครงข่ายคมนาคมให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัย

3.3 แผนพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2561 – 2565)

ฉบับทบทวน เดือนธันวาคม 2562

วิสัยทัศน์ :

เมืองการค้าการลงทุนในอุตสาหกรรมสีเขียวระดับนานาชาติ สังคมแห่งความสุข

พันธกิจ :

1. นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
2. ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม
3. จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาส เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
4. จัดให้มีการบริการภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอภาครวดเร็วและมีคุณภาพ
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรมหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ มอบหมายหรือที่มีกฎหมายกำหนด

เป้าประสงค์ในภาพรวมของจังหวัดสระบุรี :

“มูลค่าการค้าการลงทุนอุตสาหกรรมสะอาดเพิ่มขึ้นเศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี” เพื่อให้บรรลุประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระบุรี มีเป้าประสงค์ภาพรวม ดังนี้

1. การลงทุนในอุตสาหกรรมที่สะอาดในจังหวัดเพิ่มขึ้น
2. ต่างประเทศให้ความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการของจังหวัด
3. ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง
4. ประชาชนอยู่ในสังคมปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตและมีความสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบไปด้วยจำนวน 4 ประเด็น ดังนี้

1. พัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town)
2. ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การเกษตร การท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล
3. เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมคุณภาพตามวิถีมัชฌิมพัฒนาไทย
4. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริการสาธารณะ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town)

วัตถุประสงค์ : จังหวัดสระบุรีเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ นำอยู่ เติบโตอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด : จังหวัดสระบุรีเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ นำอยู่ เติบโตอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา 1.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ให้ได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัด

- จำนวนการก่อสร้างเส้นทางคมนาคมที่ได้มาตรฐาน
- จำนวนการพัฒนาสาธารณะสถานในพื้นที่ชุมชน
- ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา
- ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า
- ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต

แนวทางการดำเนินการ

- พัฒนา/ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม
- ขยาย/ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค
- พัฒนาสาธารณะสถานส่วนกลางเพื่อใช้ประโยชน์ในชุมชน

แนวทางการพัฒนา 1.2 ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สู่การเป็นเมืองนำอยู่

ตัวชี้วัด

- คุณภาพน้ำแม่น้ำป่าสัก (DO, BOD, WQI, NH3)
- ร้อยละของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ค่าคุณภาพอากาศ (AQI)
- เกณฑ์มาตรฐาน SO₂, NO₂, O₃
- ค่า PM₁₀ / ค่า PM_{2.5} • จำนวนพื้นที่ป่าไม้/พื้นที่สีเขียว
- จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านปัญหามลพิษที่ได้รับแจ้งในพื้นที่

แนวทางการดำเนินการ

- การบริหารจัดการของเสีย
- ป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมืออนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติ
- พัฒนาการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่าง ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา 1.3 ยกระดับการบริหารจัดการ สู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ตัวชี้วัด

- จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์ Green Industry
- สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อคน
- ปริมาณการใช้พลังงานทดแทน

แนวทางการดำเนินการ

- ยกระดับการบริหารจัดการสู่เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจ หมุนเวียน และเศรษฐกิจ สีเขียว (BCG Economy)
- กำกับดูแลสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
- บังคับใช้ตามผังเมือง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การเกษตร การท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล

วัตถุประสงค์ : สินค้าและบริการได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล มีขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา 2.1 ส่งเสริมระบบการผลิต การแปรรูปสินค้าสู่ มาตรฐานสากล (ผลิตภัณฑ์ชุมชน สินค้า เกษตรปลอดภัย)

ตัวชี้วัด

- อัตราการขยายตัว GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
- ร้อยละของสินค้าและบริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสินค้าสากล
- จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน
- จำนวนแรงงานที่ได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงาน
- จำนวนเกษตรกร/ Young Smart Farmer/ SMEs / ผู้ประกอบการ ที่ได้รับการส่งเสริม/พัฒนา
- จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP
- จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP/ HACCP
- จำนวนแหล่งน้ำ/โครงสร้างพื้นฐานที่รับการพัฒนา

แนวทางการดำเนินการ

- การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
- การเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการและฝีมือแรงงาน
- การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม
- การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และโครงสร้าง พื้นฐานรองรับภาคการเกษตร และอุตสาหกรรม

แนวทางการพัฒนา 2.2 พัฒนาระดับศักยภาพด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการตัวชี้วัด

- อัตราการขยายตัว GPP ภาคอุตสาหกรรมและบริการ เพิ่มขึ้น
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นรายได้จากการท่องเที่ยว
- จำนวนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เชียงเขตร เชียงธรรมชาติ และเชิงวัฒนธรรม

แนวทางการดำเนินการ

- การส่งเสริมและดึงดูดการค้าและการลงทุน
- วางยุทธศาสตร์/แผนการท่องเที่ยว
- พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- พัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์และบุคลากร
- พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านท่องเที่ยว/ทรัพยากร
- พัฒนาแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยว
- พัฒนารัฐกิจบริการการท่องเที่ยว
- ศึกษาแนวทางการพัฒนา MICE

แนวทางการพัฒนา 2.3 ยกระดับการบริหารจัดการ การตลาด และการประชาสัมพันธ์เชิงรุกตัวชี้วัด

- จำนวนช่องทางการตลาด/ประชาสัมพันธ์
- จำนวนกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการตลาด

แนวทางการดำเนินการ

- การบริหารจัดการสินค้า (Logistics Hub)
- เพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาด
- การพัฒนาระบบการตลาด
- การสร้างบรรยากาศการลงทุน ประชาสัมพันธ์เชิญชวน จับคู่ธุรกิจ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมคุณภาพตามวิถีมัชฌิมพัฒนาไทย

วัตถุประสงค์ : ประชาชนอยู่ในสังคมปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตและมีความสุข

ตัวชี้วัด : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI)

แนวทางการพัฒนา 3.1 เสริมสร้างความมั่นคง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตัวชี้วัด

- ร้อยละที่ลดลงของคดีอาชญากรรมและคดียาเสพติด
- ร้อยละที่ลดลงของจำนวนอุบัติเหตุช่วงเทศกาลสำคัญ
- อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนราย
- อัตราคดีกลุ่มความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ
- อัตราคดีกลุ่มความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- จำนวนสถานประกอบกิจการผ่านโรงงานสีขาว / มยส.
- การจับกุมคดียาเสพติด
- จำนวนครั้งที่ออกตรวจจัดระเบียบแรงงานในพื้นที่เป้าหมาย
- จำนวนสถานประกอบการที่จ้างแรงงานต่างด้าวได้รับการตรวจ สภาพการจ้าง สภาพการทำงาน และการคุ้มครองด้านแรงงาน

แนวทางการดำเนินการ

- สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- การบริหารจัดการแรงงานในพื้นที่
- การรักษาความสงบเรียบร้อย
- ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

แนวทางการพัฒนา 3.2 พัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัด

- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของครอบครัวอบอุ่นตามเกณฑ์ที่ พ.ม. กำหนด
- ร้อยละของหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์การจัดระดับหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียง
- สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณการกู้ยืมเพื่อการเกษตร
- อัตราการว่างงาน
- จำนวนครัวเรือนยากจน
- ประชากรที่เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน)
- อัตราเจ็บป่วยด้วยโรคสำคัญ (เบาหวาน/ ความดันโลหิตสูง)
- ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์
- อัตราการคลอดในมารดาอายุ 10-14 ปี / 15 – 19 ปี

แนวทางการดำเนินการ

- ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ/รายได้
- ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของประชาชน ทุกระดับวัย
- ส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัว
- ยกกระดับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน

แนวทางการพัฒนา 3.3 เสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ตัวชี้วัด

- ระดับคะแนนเฉลี่ยผลสอบ O-Net ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
- จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส
- จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- จำนวนองค์ความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินการ

- ลดปัญหาเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา
- ยกระดับคุณภาพการศึกษา
- ส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนทุกระดับวัย
- การสืบสานเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น/ชุมชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริการสาธารณะ

วัตถุประสงค์ : ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด : ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ

แนวทางการพัฒนา 4.1 ยกย่องการบริการสาธารณะ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตัวชี้วัด

- ร้อยละของจำนวนประชากรที่เข้าถึงบริการด้านสวัสดิการสังคม
- จำนวนกระบวนการที่ได้รับการปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพ/ปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัล/นำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้

แนวทางการดำเนินการ

- นำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน
- แผนแม่บทการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City)
- Internet ชุมชน
- พัฒนาระบบคิวในการให้บริการประชาชน
- พัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยประชาชน
- พัฒนา Service Platform/ Application
- กำหนดพื้นที่เป้าหมายการเป็นเมืองอัจฉริยะ

แนวทางการพัฒนา 4.2 พัฒนาสู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด

- ร้อยละที่ลดลงของจำนวนข้อร้องเรียนในการให้บริการสาธารณะ
- คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)
- ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ

แนวทางการดำเนินการ

- เพิ่มประสิทธิภาพและกลไกการทำงานแบบการบูรณาการ
- มาตรการการบังคับใช้กฎหมาย/ผังเมืองที่มีประสิทธิภาพ
- พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
- เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ/Mobile Unit
- การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร/ การสร้างการรับรู้สู่ชุมชน
- การมีส่วนร่วมในทุกกระดับ
- การพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง

แนวทางการพัฒนา 4.3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เชื่อมโยงบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- จำนวนฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการของจังหวัด

แนวทางการดำเนินการ

- พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- พัฒนาระบบ MIS/ GIS
- พัฒนา City Data Platform

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2566 – 2570)

วิสัยทัศน์ “ สาธารณูปโภคมาตรฐาน ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ”

พันธกิจ

1. เสริมสร้างความน่าอยู่ของจังหวัดสระบุรี
2. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี สู่การเป็นชุมชนเข้มแข็ง
3. ส่งเสริมการศึกษา สืบสานวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนดำรงชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชากรในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชากรในรุ่นต่อ ๆ ไปในอนาคต ซึ่งเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ การพัฒนาที่ทำให้เกิดดุลยภาพของมิติต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างเสริมความอยู่ดีมีสุขของประชาชนตลอดไป ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี จึงเน้นให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ โดยยึดหลักปฏิบัติ ดังนี้

1. สนับสนุนให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อการพัฒนาในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับท้องถิ่น
2. สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในการพิจารณายุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และการดำเนินการเพื่อไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีบทบาท ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
  - กำหนดทิศทางการพัฒนา
  - จัดสรรทรัพยากร
  - วางกลไก ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่
  - สร้างโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง
2. ประชาสังคม/ประชาคม
  - สร้างความตระหนักรู้ ยึดถือคุณค่าและมีเป้าหมายร่วมกัน
  - สร้างกระบวนการเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน สร้างภาคี เครือข่าย
3. องค์กรวิชาการ
  - สร้างองค์ความรู้ พัฒนาระบบการเรียนรู้
  - ถ่ายทอด แลกเปลี่ยน พัฒนาองค์ความรู้แก่สาธารณะ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี จึงกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินงาน 4 ด้าน พร้อมเป้าประสงค์ในแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าประสงค์

เพื่อสร้างและซ่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐานในเขตจังหวัดสระบุรีให้มีความพร้อมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภคต่างๆ

แนวทางการพัฒนา

1.1 พัฒนาระบบสาธารณูปโภค

2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์

เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนในจังหวัดสระบุรีมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการพัฒนาาระบบการศึกษา ระบบการสาธารณสุข การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ใช้แรงงาน ตลอดจนการพัฒนาอาชีพ โดยการน้อมนำแนวพระราชดำริเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันสามารถนำรายได้มาสู่ชาวสระบุรีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดสระบุรีมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต และทรัพย์สิน อาชญากรรมในพื้นที่ลดลง ปัญหายาเสพติด อบายมุขได้รับการกำจัดอย่างจริงจัง

เพื่อรักษาควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ประชาชนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากมลภาวะ คุณภาพน้ำ อากาศ เสียงได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบและจริงจัง และมีการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

- 2.1 ส่งเสริมพัฒนาอาชีพสู่ความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน
- 2.2 พัฒนาชุมชนน่าอยู่
- 2.3 เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 2.4 เสริมสร้างบริหารจัดการและอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.5 ส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

3. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม

เป้าประสงค์

เพื่อส่งเสริมการศึกษาทุกระบบของจังหวัดสระบุรี สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพบุคลากรในพื้นที่อย่างทั่วถึง มีการเสริมสร้างจิตสำนึกในด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมให้ซึมซับเข้าสู่จิตใจของประชาชน

เพื่อส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรี โดยการประชาสัมพันธ์และการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชน เพื่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ

เพื่อส่งเสริม และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาของจังหวัดสระบุรีให้ดำรงอยู่ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงคุณค่าให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนจังหวัดสระบุรี

แนวทางการพัฒนา

- 3.1 ส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา
- 3.2 ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรสู่การบริหารจัดการที่ดี

เป้าประสงค์

เพื่อเสริมสร้างระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง

แนวทางการพัฒนา

4.1 ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพบุคลากร

4.2 ส่งเสริมบริหารงานองค์กร

4.3 ส่งเสริมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

ส่วนที่ 3 การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1	ยุทธศาสตร์ที่ 1	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสังคมสงเคราะห์	กองสวัสดิการสังคม	อบต.ท่าคล้อ
2	ยุทธศาสตร์ที่ 2	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักปลัด	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสาธารณสุข	กองสวัสดิการสังคม	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสังคมสงเคราะห์	กองสวัสดิการสังคม	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	กองช่าง	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	สำนักปลัด	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	กองการศึกษา	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานงบกลาง	กองสวัสดิการสังคม	
3	ยุทธศาสตร์ที่ 3	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานการรักษาความสงบภายใน	สำนักปลัด	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
		การเศรษฐกิจ	แผนงานการเกษตร	สำนักปลัด	
4	ยุทธศาสตร์ที่ 4	บริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักปลัด	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสังคมสงเคราะห์	กองสวัสดิการสังคม	
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	กองการศึกษา	

5	ยุทธศาสตร์ที่ 5	บริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักปลัด
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานรักษาความสงบภายใน	กองสวัสดิการสังคม
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานสังคมสงเคราะห์	กองสวัสดิการสังคม
6	ยุทธศาสตร์ที่ 6	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศึกษา วัฒนธรรมและนันทนาการ	กองการศึกษา
7	ยุทธศาสตร์ที่ 7	บริการชุมชนและสังคม	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักปลัด
		บริการชุมชนและสังคม	แผนงานการรักษาความสงบภายใน	สำนักปลัด
8	ยุทธศาสตร์ที่ 8	การเศรษฐกิจ	แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง
		การเศรษฐกิจ	แผนงานการเกษตร	สำนักปลัด

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ
เรื่อง ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

.....

ด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ ได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งแผนปฏิบัติการประจำปีจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปีกลุ่มจังหวัด ตลอดจนสามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชน อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๕ และ ข้อ ๑๗ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ประกอบด้วยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ ได้พิจารณาความเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในการประชุมสภาฯ สมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ แล้วนั้น

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ จึงขอประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ หรือ www.thaklor.go.th

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายทนงยุทธ จันทกุล)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ